

KRD
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

KOMM. OG REG. DEP
28 SEPT 2006
Ark.
Avd. / /

SENTERUNGDOMMEN

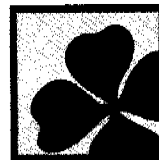
Oslo, 27.09.06

Høringssvar NOU 2006:7

Vedlagt finnes Senterungdommens høringssvar til NOU 2006:7; Det lokale folkestyret i endring? Om deltaking og engasjement i lokalpolitikken.

Med vennlig hilsen

Hilde Søråas Grønhovd
Generalsekretær

Høring til NOU 2006:7; Det lokale folkestyret i endring?
Om deltaking og engasjement i lokalpolitikken.

Senterungdommen mener at lokalt folkestyre selve bærebjelken i det norske demokratiet. For oss er det viktig at samfunnsoppgavene løses på lavest mulige hensiktsmessige nivå. Det er med tungt hjerte vi registrer at valgdeltagelsen lokalt synker, og forskjellen mellom deltagelse i lokale og nasjonale valg øker. Derfor ser vi det som helt nødvendig at de tiltakene som kommisjonen presenterer blir fulgt opp.

Vi har valgt å konsentrere høringa vår om de spørsmålene det er uenighet om i kommisjonene, og redegjøre for Senterungdommens syn der det er ulike syn mellom mindretallet og flertallet i kommisjonen. Ellers har vi erklært vår støtte der vi mener det er nødvendig. Vi henviser til sider i sammendraget for å klargjøre hvilke spørsmål vi mener.

Situasjonen for det representative lokaldemokratiet

Først har vi sett på dette med valgdeltakelse (s 8-9). Vi er enig i kommisjonens betraktninger om at både staten og kommune har som oppgave å øke valgdeltakelsen, og at lokalt har kommunen og lokalpolitikkerne ansvar for å sette saker på dagsorden som befolkningen er opptatt av. Når det gjelder tydeliggjøring av samarbeidsalternativer før valg støtter Senterungdommen mindretallet (Brosvik og Stegane) i kommisjonen. Det må være opp til partiene i hver enkelt kommune om de vil klargjøre samarbeidsalternativer før valget eller forhandle om løsninger etterpå. For Senterungdommen er det viktig at partiene går til valg med egen politikk og egen ordførerkandidat.

Ellers er Senterungdommen enig i at det må satses mer på elektroniske løsninger ved valg (s 10) slik at det å stemme kan bli mer tilgjengelig. Senterungdommen er enig i kommisjonens mål om at elektronisk stemmegivning kan bli gjennomført utenfor rammen av et valglokale.

Når det gjelder stemmeplikt (s 10) er Senterungdommen enig i at slike tiltak ikke er den rette veien å gå. Det norske demokratiet skal være basert på frivillighet, og ikke på tvang.

Når det kommer til valgdagen (s 10) ønsker Senterungdommen å støtte flertallet i kommisjonen som ønsker en fortsettelse av dagens ordning. Lokalpolitikken både på kommune- og fylkestingsplan vil drukne i en nasjonal valgkamp, og derfor er det nødvendig med en egen valgdag på for disse nivåene.

I spørsmålet om stemmerettsalder (s 11) støtter Senterungdommen flertallet i kommisjonen som ønsker stemmerettsalder på 18 år både ved lokalvalg og stortingsvalg. Det er viktig at stemmerettsalderen følger myndighetsalderen.

Senterungdommen støtter kommisjonens syn på at de politiske partiene utgjør grunnpilarene i det representative demokratiet. Vi ser og på bekymring over de fallende medlemstallene og mindre engasjement for partipolitikk, men er enig i kommisjonens betraktninger om at det er partienes oppgave å rekruttere og skape engasjement. Samtidig kan det finnes ordninger som gjør det enda mer interessant å engasjere seg i et politisk parti.

Senterungdommen støtter mindretallet Kvaløy og Sørheim som ønsker skattefradag for medlemskontingent i et politisk parti (s 12). Forhåpentligvis vil dette føre til større medlemstall og gi de politiske partiene større legitimitet. Senterungdommen støtter derimot ikke

mindretallet Berg og Ramberg som vil oppfordre regjeringa til å komme med tiltak som kan motvirke fallende medlemstall i de politiske partiene. Senterungdommen mener at rekrutteringsarbeidet i all hovedsak foregår lokalt og at en statlig utredning er unødvendig. Senterungdommen vil derimot påpeke at det er viktig at den statlige partistøtten økes slik at partiene har ressurser til å drive mer aktivt rekrutteringsarbeid. Norge er et land som i komparativ sammenheng bruker lite penger på partiarbeid.

Når det gjelder lokale lister støtter Senterungdommen flertallet i kommisjonen. Å redusere barrierene for å stille lister ved lokalvalg er en måte å øke det lokale engasjementet på, men samtidig ønsker Senterungdommen å beholde kravet om underskrift av 2 % av de stemmeberettigede for å stille liste. Et for lavt krav kan føre til mange lister for enhver liten sak og et lite oversiktlig lokaldemokrati. Hvis en slik liste blir representert ved valg syns Senterungdommen det er greit at en slipper kravet om underskrifter ved neste valg.

Alternative deltakingskanaler og lokaldemokrati

Når det kommer til folkeavstemninger sin rolle i lokaldemokratiet støtter Senterungdommen flertallet i komiteen, som mener at folkeavstemninger fortsatt skal være rådgivende. Når det gjelder mulighet for et mindretall i kommunestyre/fylkesting til å kreve folkeavstemning går Senterungdommen imot dette. Representantene har blitt valgt av folket inn i disse organene, og folket har dermed delegert myndighet til representantene. Hvis et mindretall skal kunne kreve folkeavstemning hver gang en taper en avstemning vil en kunne få et rotete demokrati.

Kommisjonen peker på deltaging blant ungdom som en spesiell utfordring (s 17 - 18), og Senterungdommen støtter opp om de betraktninger som blir gjort. Det er spesielt interessant at loven åpner for initiativrett for ungdom under stemmeberettiget alder, og at det ikke er noe hinder i loven å velge ungdom under 18 år som medlemmer av kommunale nemnder og utvalg. Dette er det for lite opplysning om, og både staten og kommuner må ta ansvar for at flere får innsikt i denne delen av lovverket, spesielt de politiske partiene og de folkevalgte.

I spørsmålet om eldreråd og representasjonsorgan for funksjonshemmede skal være lovpålagt, støtter Senterungdommen flertallet innstilling om det ikke skal være det. Det må være opp til kommunen selv hvilke råd og utvalg de vil ha for ulike interessegrupper, eksempelvis er det opp til kommunen selv å etablere ungdomsråd. Behovet for ulike råd og utvalg kan variere over tid og fra kommune til kommune.

Kommunal organisering, selskapsdanning og frivillige organisasjoner

Når det gjelder valg av kommunale organisasjonsmodeller som formannskapsmodell, parlamentarisme og komitémodell mener Senterungdommen at dette må være opp til den enkelte kommune og fylkesting hvilken modell en ønsker.

I diskusjonen om direktevalg av ordfører støtter Senterungdommen mindretallet Røsland sine betraktninger. Senterungdommen er positiv til at kommuner selv kan velge om de vil ha direktevalg av ordfører, og mener at det og må være opp til kommunen selv hvilken myndighet en slik direktevalgt ordfører skal ha. Senterungdommen vil derimot peke på de uheldige konsekvensene en slik ordning kan ha som stort personfokus til fordel for politiske saker og maktkonsentrasjon. Vi har også sett uheldige tilfeller der en direktevalgt ordfører ikke har et stabilt flertall bak seg i kommunestyret.

Når det gjelder dannelsen av kommunale selskap støtter Senterungdommen kommisjonens flertall som mener at kommunene må ha frihet i kommunal organisering og dette omfatter også ulike kommunale selskapsformer. Senterungdommen deler derimot og kommisjonen bekymring rundt dette og støtter kommisjonens ønske om å få kartlagt hvilket ansvar og myndighet kommunene og lokalpolitikere står igjen med og hvordan politikere selv oppfatter den økende selskapsdanninga lokalt. Senterungdommen er enig i kommisjonen at

kommunene i større grad må ta rollen sin som eier mer alvorlig når det blir oppretta ulike kommunale selskapsformer.

Som en sluttcommentar støtter Senterungdommen kommisjonen erkjenning om at det betyr økte økonomiske utgifter å legge til rette for en bredere deltagelse i lokaldemokratiet. Senterungdommen støtter også kommisjonen syn om at det er opp til kommunene selv å sette i gang tiltak, og at en ikke skal ha lovpålagte krav fra staten. Staten må derimot bidra med mer midler om en ønsker mer fokus på sånne tiltak i kommunene.

Vedtatt av Senterungdommens Sentralstyre 18.08.06
